

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

INTEGRITETA IN ZAŠČITA PRIJAVITELJEV

Gregor Pirjevec
vodja Centra za zaščito prijaviteljev

www.kpk-rs.si

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

- Neodvisen in samostojen državni organ, ki z namenom krepitve učinkovitega delovanja pravne države in preprečevanja njenega ogrožanja s koruptivnimi dejanji v okviru in na podlagi zakonov samostojno izvršuje svoje pristojnosti in opravlja naloge.
- Deluje na podlagi **Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK)**, ki določa ukrepe in metode za krepitev integritete in transparentnosti ter za preprečevanje korupcije in odpravljanje nasprotja interesov

KPK REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

INTEGRITETA | ODGOVORNOST | TRANSPARENTNOST

INSTITUTI ZIntPK

- Korupcija
- Integriteta
- Protikorupcijska klavzula
- Izjava o lastniški strukturi
- Nezdržljivost funkcije, opravljanja dejavnosti ali članstva
- Darila
- Omejitve poslovanja
- Nasprotje interesov
- Premožensko stanje (več kot 24.000 zavezancev – od tega največ OJN)
- Lobiranje
- Načrt integritete (več kot 2000 zavezancev)
- Zaščita prijaviteljev (ZZPri)
- Resolucija o preprečevanju korupcije v RS (sprejeta marca 2025)

KORUPCIJA

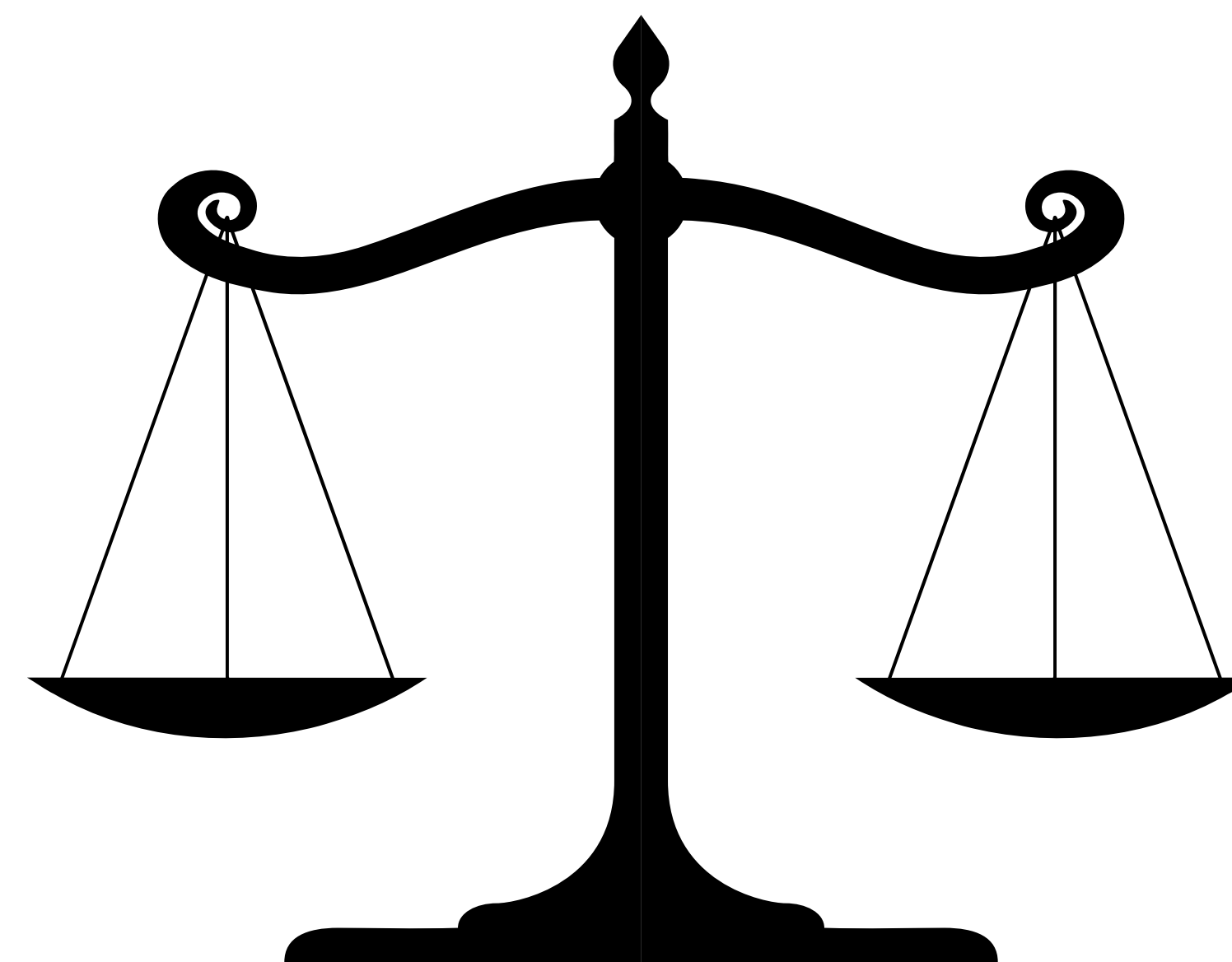
Korupcija je vsaka **kršitev dolžnega ravnanja** uradnih in odgovornih oseb v javnem ali zasebnem sektorju, kot tudi ravnanje oseb, ki so pobudniki kršitev, ali oseb, ki se s kršitvijo lahko okoristijo, zaradi neposredno ali posredno obljubljene, ponujene ali dane oziroma zahtevane, sprejete ali pričakovane **koristi** zase ali za drugega.

Postopkov v povezavi s sumi korupcije v konkretnih primerih ne vodimo. Komisija zadevo odstop policiji/tožilstvu, lahko pa v zvezi s problematiko izda **načelno mnenje**.

INTEGRITETA

»Integriteta« je **pričakovano delovanje ter odgovornost** posameznikov in organizacij pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo ali druga pristojnost za odločanje uporabljena **v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji in etičnimi kodeksi.**

INTEGRITETA

V zvezi z integriteto je sodišče že zavzelo enotno stališče ter v več sodnih odločbah pojasnilo, da je zakonodajalec pojma »pričakovano delovanje« in »integriteta« **pustil vsebinsko odprta in prepustil njuno vsebinsko opredelitev Komisiji za preprečevanje korupcije. Zato lahko sodišče v njeno razlago lahko poseže le, če presodi, da glede na ustaljene metode prava temu pojmu take vsebine ni mogoče dati.**

Trenutno imamo 29 pravnomočnih ugotovitev kršitev integritete za 30 opredeljenih ravnanj in 30 obravnavanih oseb.

12 zadev pravnomočnih s sodbo sodišča.

RAVNANJA, KI PREDSTAVLJAJO KRŠITEV INTEGRITETE

- nedovoljeno vplivanje v postopkih – kjer oseba nima pristojnosti, pooblastil
- prirejanje javnega razpisa – merila in kriteriji
- privilegiranje točno določenega ponudnika, kandidata in nespoštovanje zakonskih določb
- zavažanje Komisije ali drugih subjektov javnega sektorja (oviranje Komisije pri izvajanju zakonskih nalog) in zavažanje javnosti
- najem odvetniških storitev v primerih zastopanja funkcionarja, poslovodne osebe kot fizične osebe, pri odvetniških pisarnah, družbah, ki že zastopajo subjekt, pri katerem oseba opravlja funkcijo
- nerazkritje potrebnih pojasnil/informacij delodajalcu (iz zasebne sfere – neizpolnjevanje obveznosti do države)

OPREDELJENO RAVNANJE	ŠTEVILO RAVNANJ
dovoljenje za opravljanje zakonsko prepovedane dejavnosti	2
kršitev zakonskih določb in pravil internih aktov (razkritje poslovne skrivnosti)	2
najem odvetniških storitev	5
nedovoljeno vplivanje/vplivanje izven svojih pristojnosti	8
Nerazkritje potrebnih pojasnil/informacij delodajalcu (iz zasebne sfere – neizpolnjevanje obveznosti do države)	1
prirejanje javnega razpisa	1
privilegiranje	5
privilegiranje in nespoštovanje zakonskih določb	1
zavajanje	4
zavajanje Komisije (oviranje Komisije pri izvajanju zakonskih nalog) in zavajanje javnosti	1
SKUPAJ	30

STATUS OBRAVNAVANE OSEBE	ŠTEVILO
član organa nadzora	2
član nadzornega sveta družbe v lasti RS	2
funkcionar	18
član sveta BS (viceguverner BS)	1
državni sekretar	3
minister	2
občinski svetnik	1
župan	10
podžupan	1
generalni sekretar stranke (pred ZIntPK-C)	1
generalni sekretar stranke	1
javni uslužbenec	2
javni uslužbenec	2
poslovodna oseba	6
direktor javnega gospodarskega zavoda	2
direktor javnega podjetja	1
direktor javnega zavoda	1
ravnatelj javnega zavoda	2
uradnik na položaju	1
direktor občinske uprave	1
SKUPAJ	30

PODROČJA, ki so najbolj izpostavljena tveganjem za kršitev integritete

- Postopki izbire članov nadzornih svetov in uprav; uradnikov na položaju (npr. postopek uradniškega sveta); zaposlovanja na nivoju vodenja strateških služb družb, direktorotov na državni ravni, družbe in javni zavodi (izbor in imenovanje članov svetov javnih zavodov in poslovodnih oseb) na državni in lokalni ravni
- Področje izvajanja javnih naročil in drugih postopkov razdeljevanja javnih sredstev (javni razpisi)
- Področje naročanja storitev zunanjih strokovnjakov, svetovalcev (npr. odvetniške storitve)

SISTEMSKE REŠITVE ZA KREPITEV INTEGRITETE

- Vzpostavljena formalna pravila - opredelitev nesprejemljivih ravnanj posameznikov in organizacije (sistem vrednot, etični kodeks, vzpostavitev standardov)
- Vodenje z zgledom
- Izobraževanje, ozaveščanje
- Identificiranje tveganj za nastanek kršitev integritete (procesi, področja, delovna mesta)
- Načrtovanje in izvedba ukrepov za preprečevanje nastanka kršitev integritete
- Nadzor nad izvajanjem ukrepov

POSLEDICE KRŠITEV

- **Objava pravnomočnih ugotovitev** o kršitvi integritete na spletni strani Komisije
- Konec leta 2022 je pričela veljati **novela ZSDH-1, ki zaenkrat edina vsebuje določbe v povezavi s sankcijami glede pravnomočno ugotovljenih kršitev integritete**
 - Omejitve pri kandidatih za člane nadzornega sveta v družbi s kapitalsko naložbo države
 - Omejitve pri kandidatih za člane nadzornega sveta SDH (predlaga pristojno ministrstvo Vladi RS, ta predlaga Državnemu zboru RS) ter člane uprave SDH

NADZOR NAD PREMOŽENJSKIM STANJEM

S spremljanjem in nadzorom nad premoženjem se spodbuja in krepi transparentnost v procesih in postopkih izvrševanja javne oblasti, pri opravljanju javnih funkcij ter upravljanju javnih zadev.

- Poročanje premoženjskega stanja (zavezanci)
- Sporočanje seznama zavezancev (organi javnega sektorja, naročniki po ZJN)

Zavezanci v javnih zavodih:

- poslovodne osebe;
- osebe, odgovorne za javna naročila.

SPOROČANJE SEZNAMOV ZAVEZANCEV

- Poslovodne osebe (organi in organizacije javnega sektorja):
 - elektronski obrazec za prijavo in odjavo zavezanca (spletna stran Komisije)
 - v 30 dneh od spremembe
- Osebe, odgovorne za javna naročila (naročniki, ki poslujejo po predpisih o j. naročanju):
 - elektronski obrazec (spletna stran Komisije)
 - do 31. januarja za preteklo leto

ZAŠČITA PRIJAVITELJEV

Zakon o zaščiti prijaviteljev (ZZPri) z namenom zaščite javnega interesa določa:

- načine in postopke za prijavo in obravnavo kršitev predpisov, za katere so posamezniki izvedeli v delovnem okolju:
 - notranja prijavna pot,
 - zunanja prijavna pot,
 - javno razkritje kršitev;
- zaščitne in podporne ukrepe zaradi preprečitve ali odprave povračilnih ukrepov;
- pristojnosti Komisije za preprečevanje korupcije;
- kazenske določbe (prekrški).

KDO JE PRIJAVITELJ V SKLADU Z ZZPri?

Prijavitelj ali prijaviteljica je fizična oseba, ki prijavi ali javno razkrije informacije o kršitvi, pridobljene v svojem delovnem okolju.

Delovno okolje je sedanje ali preteklo delovno in podobno razmerje v zasebnem ali javnem sektorju, v okviru katerega posameznik pridobi informacije o kršitvi in v okviru katerega bi lahko tak posameznik utrpel povračilne ukrepe, če bi tako kršitev prijavil.

Delovno in podobno razmerje je delovno razmerje, lahko pa tudi razmerje zunaj delovnega razmerja, če gre za prostovoljstvo, pripravništvo, vajeništvo, pogodbeno delo, študentsko delo, sodelovanje v razpisnih postopkih v vlogi kandidata, opravljanje funkcije, izvrševanje upravičenj, nalog in pooblastil delničarja, člana nadzornega ali upravnega organa subjekta, kot tudi vsako drugo sodelovanje v dejavnosti pravne ali fizične osebe, ki jo izvajajo samozaposlene osebe na podlagi pogodbe, ali delo pod nadzorom in vodstvom zunanjih izvajalcev, podizvajalcev ali dobaviteljev, ne glede na plačilo in ne glede na to, ali se je razmerje že končalo ali se šele vzpostavlja s postopkom zaposlovanja ali s pogajanjem pred podpisom pogodbe.

UPRAVIČENOST DO ZAŠČITE PO ZZPri

- Prijavitelj je do zaščite po ZZPri upravičen, če je na podlagi utemeljenih razlogov menil, da so bile prijavljene informacije o kršitvah ob prijavi **resnične**, in je podal **notranjo prijavo, zunanjo prijavo ali javno razkril informacije o kršitvah** v skladu z določbami ZZPri.
- Prijavitelj do zaščite po ZZPri upravičen, če je od prenehanja kršitve minilo manj kot **dve leti**.
- Do zaščite po ZZPri je upravičen tudi prijavitelj, ki je prijavo podal **anonimno**, pa je bila kasneje njegova identiteta razkrita.
- Do zaščite po ZZPri so upravičeni tudi **posredniki in povezane osebe**, če je verjetno, da so ali bi lahko bili zaradi povezanosti s prijaviteljem zoper njih uvedeni povračilni ukrepi.
- Zaščita prijaviteljev po ZZPri velja tudi za prijavitelje kaznivih dejanj in prijavitelje kršitev na podlagi Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK).

VZPOSTAVITEV NOTRANJE POTI ZA PRIJAVO

- **Notranja pot za prijavo kršitev** se vzpostavi tako, da se:
 - določi poseben elektronski naslov in telefonsko številko ali druge kontaktne podatke za prejem prijav,
 - določi ukrepe za preprečitev razkritja identitete prijavitelja,
 - izmed zaposlenih imenuje zaupnika,
 - sprejme poseben notranji akt,
 - o notranji prijavni poti na primeren način seznani vse potencialne prijavitelje.
- **Zavezanci** za vzpostavitev notranje poti za prijavo so subjekti v javnem in zasebnem sektorju s 50 ali več zaposlenimi.
- Zakonske **izjeme** glede zavezancev

POSEBNOSTI PRI JAVNIH ZAVODIH

- Osnovne šole, vrtci, glasbene šole ter zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami na območju iste samoupravne lokalne skupnosti lahko vzpostavijo skupno notranjo pot za prijavo, ki jo upravlja eden izmed vključenih zavodov ali samoupravna lokalna skupnost.
- Srednje šole, višje šole ter dijaški domovi na območju iste samoupravne lokalne skupnosti lahko vzpostavijo skupno notranjo pot za prijavo, ki jo upravlja eden izmed vključenih zavodov.

NOTRANJI AKT ZAVEZANCA

- zaupnik, po potrebi pa tudi administrativno osebje oziroma informacijsko podprt način prejema in evidentiranja prijav in morebitnega zunanjega ponudnika storitve prejetanja prijav;
- elektronski naslov, telefonsko številko ali druge kontaktne podatke za prejem prijav;
- postopek prejema notranje prijave in njene obravnave;
- ukrepi za preprečitev dostopa nepooblaščenim osebam do informacij o prijavitelju in drugih vsebin iz evidence prijav;
- obveščanje notranjih organizacijskih enot, odgovornih za odpravo kršitve;
- način seznaitve vodstva o obravnavi prijave;
- način informiranja zaposlenih in drugih oseb v delovnem okolju zavezanca.

NOTRANJI AKT ZAVEZANCA

Priporočila:

- ukrepi naj bodo dejanski in prilagojeni notranji organizaciji zavezanca, ne zgolj podvajanje določb iz zakona;
- uredi naj se razmerje med zaupnikom in notranje-organizacijskimi enotami ter pooblastila zaupnika za pridobivanje relevantne dokumentacije, pojasnil in pomoči;
- obveščanja vodstva naj se uredi na način, ki bo v največji meri pripomogel k odpravi kršitve oziroma preprečitvi nastanka podobnih kršitev.

OBVEŠČANJE O NOTRANJI POTI ZA PRIJAVO

Zavezanec zagotovi enostavno in pregledno dostopne informacije o načinu uporabe notranjih poti za prijavo in o notranjem aktu.

Obveščanje:

- intranet oziroma drug notranje-informacijski sistem;
- oglasna deska;
- periodično obveščanje vseh zaposlenih po službeni pošti.

PREDNOSTI NOTRANJE OBRAVNAVE KRŠITEV

- spodbujanje zaznave in prijavljanja kršitev;
- obravnava in odprava kršitev interno, brez vključitve zunanjih nadzornih organov;
- hitrejša odprava kršitev;
- nižji stroški za zavezanca;
- ohranitev ugleda zavezanca;
- krepitev poslovne integritete in integritete v delovnem okolju.

ZAUPNIK

Zavezanci za vzpostavitev notranje poti za prijavo **izmed zaposlenih** imenujejo zaupnika. Zavezanci lahko za prejem in evidentiranje prijav določijo tudi administrativno osebje ali informacijsko podprt način prejema in evidentiranja prijav.

Priporočila:

- zaupnik je zaupanja vredna oseba (uživa ugled tako pri vodstvu kot pri zaposlenih);
- zaupnik je oseba, ki je dalj časa zaposlena pri zavezancu;
- zaupnik dobro pozna organizacijo in delo notranjih enot zavezanca.

Nalog zaupnika **se ne more prenesti** na druge osebe (izjema: sprejemanje prijav).

IMENOVANJE ZAUPNIKA – POGOSTA VPRAŠANJA

- Kdo imenuje zaupnika?
- Kakšen je postopek imenovanja zaupnika?
- Ali je zaupnik lahko tudi pooblaščenec za „mobing“, sindikalni zastopnik...?
- Ali je zaupnik lahko zunanji ponudnik sprejemanja notranjih prijav?
- Kako je z zaupnikom v primeru poslovnih skupin oziroma kapitalsko povezanih družb?
- Kaj se zgodi, če je zaupnik odsoten v času prijave?
- Ali mora biti zaupnik dosegljiv 24/7?
- Ali je zaupnik lahko tudi prijavitelj?
- Problematika posebnega delovnega mesta in nagrajevanja zaupnika.

NALOGE ZAUPNIKA

- sprejema in obravnava notranje prijave;
- varuje identiteto prijavitelja;
- komunicira s prijaviteljem;
- prijavitelju nudi celovite informacije o zaščitnih in podpornih ukrepih in drugih pravnih možnostih;
- prijavitelju izda potrdilo o vloženi prijavi oziroma zagotovi dokazila iz postopka s prijavo;
- preizkusi in obravnava notranjo prijavo v skladu z ZZPri in notranjim aktom zavezanca;
- izdelava poročilo, predlaga ukrepe za odpravo kršitev in o tem obvesti vodstvo zavezanca.

ZUNANJA PRIJAVA KRŠITEV

Prijavitelj informacijo o kršitvi poda neposredno z uporabo zunanje poti za prijavo, če:

- notranja pot za prijavo ni vzpostavljena,
- notranje prijave ne bi bilo mogoče učinkovito obravnavati,
- prijavitelj meni, da v primeru notranje prijave obstaja tveganje povračilnih ukrepov.

25 organov za zunanjo prijavo, ki prijave obravnavajo v skladu s svojimi pristojnostmi na način in po postopku, opredeljenemu v področnih predpisih (t. i. hibridni pristop).

ORGANI ZA ZUNANJO PRIJAVO

1. Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije
2. Agencija za trg vrednostnih papirjev
3. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence
4. Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa
5. Agencija za zavarovalni nadzor
6. Agencija za javni nadzor nad revidiranjem
7. Banka Slovenije
8. Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil
9. Finančna uprava Republike Slovenije
10. Tržni inšpektorat Republike Slovenije
11. Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja
12. Informacijski pooblaščenec
13. Inšpekcija za informacijsko varnost
14. Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost
15. Inšpekcija za varstvo pred sevanji
16. Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
17. Inšpektorat Republike Slovenije za delo
18. Inšpektorat za javni sektor
19. Inšpektorat Republike Slovenije za naravne vire in prostor
20. Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in energijo
21. Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke
22. Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj
23. Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije
24. Slovenski državni holding
25. Komisija za preprečevanje korupcije

PREPOVED POVRAČILNIH UKREPOV

Povračilni ukrep je vsako neposredno ali posredno dejanja ali opustitev dejanja v delovnem okolju, ki je posledica notranje ali zunanje prijave ali javnega razkritja in ki povzroči ali lahko povzroči prijavitelju neupravičeno škodo.

Prepovedani so vsakršni povračilni ukrepi zoper prijavitelja. Kot povračilni ukrep se štejeta tudi **grožnja** s povračilnim ukrepom ali **poskus** povračilnega ukrepa.

ZZPri v 19. členu primeroma našteva različne oblike povračilnih ukrepov, ki vključujejo tako ukrepe, povezane z odpovedjo delovnega razmerja, kot sprožanje zlonamernih postopkov proti prijavitelju.

NALOGE ZAUPNIKA V ZVEZI Z ZAŠČITO PRIJAVITELJA

Zaupnik prijavitelju, ki je deležen povračilnih ukrepov, nudi informacije o pravnih možnostih in mu pomaga v upravnih in sodnih postopkih zaradi povračilnih ukrepov, in sicer tako, da

- prijavitelju **nudi celovite informacije** o zaščitnih in podpornih ukrepih in drugih pravnih možnostih, ki so primerni glede na vrsto konkretnih povračilnih ukrepov;
- prijavitelju **izda potrdilo** o vloženi prijavi oziroma **zagotovi dokazila** iz postopka s prijavo, ki jih prijavitelj potrebuje v nadaljnjih postopkih v zvezi s povračilnimi ukrepi;
- v kolikor prijavitelj ocenjuje, da za namen uveljavljanja zaščitnih ukrepov potrebuje **potrdilo o upravičenosti do zaščite** po ZZPri, ga zaupnik usmeri na **Komisijo za preprečevanje korupcije**, s katero se zaupnik lahko tudi **posvetuje** glede konkretnih možnosti zaščite prijavitelja.

ZAŠČITNI IN PODPORNİ UKREPI PO ZZPri

- prepoved razkritja identitete prijavitelja in zaupnost (6. člen ZZPri);
- izključitev odgovornosti glede razkritja (21. člen ZZPri);
- sodno varstvo inčasne odredbe v primeru povračilnih ukrepov (22. člen ZZPri);
- brezplačna pravna pomoč (23. člen ZZPri);
- nadomestilo za primer brezposelnosti (24. člen ZZPri);
- psihološka podpora (25. člen ZZPri).

ZAŠČITA IDENTITETE PRIJAVITELJA

Nihče ne sme razkriti identitete prijavitelja brez njegovega izrecnega soglasja nikomur, razen zaupniku in organu za zunanjo prijavo. To velja tudi za vse druge informacije, iz katerih je mogoče neposredno ali posredno sklepati o identiteti prijavitelja.

Za dokumente in drugo gradivo v zvezi s prijavo se do konca postopka ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja. Podatki o identiteti prijavitelja tudi po koncu postopka s prijavo niso informacija javnega značaja. Ta določba velja tudi v primeru, ko je dokumentarno gradivo odstopljeno drugemu organu v pristojno obravnavo.

Prekrškovne določbe.

Kdaj lahko zaupnik razkrije identiteto prijavitelja?

Identiteta prijavitelja se lahko razkrije **v treh primerih**:

- če se prijavitelj strinja z razkritjem (zaupnik oziroma uradna oseba zaprosi za soglasje);
- če to zahteva državni tožilec, kadar je to nujno potrebno zaradi preiskovanja kaznivih dejanj (o razkritju identitete tožilstvu je prijavitelj predhodno obveščen);
- če to zahteva sodišče, ko je to potrebno zaradi sodnih postopkov, vključno s sodnimi postopki zaradi zaščite pravice osebe, ki jo prijava zadeva (o razkritju identitete sodišču je prijavitelj predhodno obveščen).

Ne glede na navedeno **ne sme** nihče razkriti identitete prijavitelja, če bi razkritje ogrozilo življenje ali resno ogrozilo javni interes, varnost ali obrambo države.

IZKLJUČITEV ODGOVORNOSTI GLEDE RAZKRITJA

Prijavitelj, ki informacije o kršitvah prijavi ali javno razkrije v skladu z ZZPri, ne krši nobene omejitve ali prepovedi glede **razkritja informacij** in ne nosi nobene odgovornosti, povezane s takšno prijavo ali javnim razkritjem, pod pogojem, da ni prijavil ali javno razkril neresničnih informacij in je na podlagi utemeljenih razlogov menil, da je bila prijava ali javno razkritje takšnih informacij nujna za razkritje kršitve na podlagi zakona.

Prijava ali javno razkritje informacij, ki vključujejo **poslovne skrivnosti**, ni protipravno, ne glede na določbe zakona, ki ureja poslovno skrivnost, če ju prijavitelj prijavi ali razkrije v skladu z ZZPri. V morebitnih postopkih zoper prijavitelja zaradi **obrekovanja, kršitve avtorskih pravic, kršitve zaupnosti informacij, kršitve pravil o varstvu podatkov ali odškodninskih zahtevkov**, prijavitelj ne nosi nobene odgovornosti zaradi prijav ali javnih razkritij na podlagi ZZPri.

Izjeme: tajni podatki, poklicne skrivnosti.

POTRDILO KOMISIJE O UPRAVIČENOSTI DO ZAŠČITE

Komisija za preprečevanje korupcije prijavitelju za namen uveljavljanja zaščitnih ukrepov izda potrdilo o upravičenosti do zaščite po drugem odstavku 20. člena ZZPri, s katerim prijavitelj samostojno uveljavlja svoje pravice pred drugimi institucijami:

- sodno varstvo in začasne odredbe v primeru povračilnih ukrepov (sodišče);
- brezplačna pravna pomoč (sodišče);
- nadomestilo za primer brezposelnosti (Zavod RS za zaposlovanje).

SODNO VARSTVO

Prijavitelj lahko zaradi povračilnih ukrepov uveljavlja sodno varstvo z **vložitvijo tožbe** in **zahteve za izdajo začasne odredbe** pri pristojnem sodišču.

Naloga zaupnika je, da prijavitelju nudi osnovne informacije v zvezi s pravnimi možnostmi sodnega varstva pred povračilnimi ukrepi v skladu z ZZPri:

- možnost vložitve tožbe in zahteve za izdajo začasne odredbe;
- sodni postopki so prednostni oziroma nujni;
- prijavitelj je oproščen plačila sodne takse;
- obrnjeno dokazno breme (povračilni ukrep predstavlja zakonsko domnevo).

BREZPLAČNA PRAVNA POMOČ

Prijavitelj je v sodnih postopkih upravičen do brezplačne pravne pomoči, če izkaže, da je pred povračilnim ukrepom podal prijavo v skladu z ZZPri.

Pristojni organ za brezplačno pravno pomoč **prednostno** obravnava prošnje, vložene po ZZPri.

Prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči vloži prosilec **pisno**, pri čemer je potrebno navesti, da gre za prošnjo po 23. členu ZZPri.

Prijavitelj **mora ob vložitvi prošnje izkazati** tudi, da je bil zaradi podane prijave deležen povračilnih ukrepov, bodisi **s potrdilom o vložitvi prijave kršitve** pred začetkom izvajanja povračilnega ukrepa oziroma **s potrdilom Komisije za preprečevanje korupcije o upravičenosti do zaščite** iz 20. člena ZZPri.

Prijavitelj je do brezplačne pravne pomoči **upravičen ne glede na določbe o materialnem položaju prosilca** ter tudi v kazenskih postopkih in odškodninskih sporih v zvezi z razžalitvami in podobnimi dejanji.

NADOMESTILO ZA PRIMER BREZPOSELNOSTI

Za uveljavljanje nadomestila za primer brezposelnosti kot podpornega ukrepa za zaščito prijavitelja v skladu z ZZPri morajo biti **izpolnjene naslednje predpostavke**:

- delodajalec je prijavitelju odpovedal pogodbo o zaposlitvi;
- prijavitelj zaradi povračilnih ukrepov uveljavlja sodno varstvo v skladu z 22. členom ZZPri;
- prijavitelj je pridobil potrdilo Komisije za preprečevanje korupcije iz drugega odstavka 20. člena ZZPri o upravičenosti do zaščite.

Prijavitelj mora v vlogi na Zavod za zaposlovanje RS izrecno navesti, da denarno nadomestilo uveljavlja po določbah ZZPri, vlogi pa naj **priloži potrebna dokazila** (potrdilo o vložitvi tožbe in potrdilo Komisije za preprečevanje korupcije o upravičenosti do zaščite).

PSIHOLOŠKA PODPORA

V kolikor prijavitelj zaradi povračilnih ukrepov potrebuje strokovno psihološko podporo, lahko Komisija za preprečevanje korupcije na njegovo pobudo, pobudo zaupnika ali uradne osebe za zunanjo prijavo predlaga njegovo obravnavo centru za duševno zdravje, kliničnopsihološki ambulantni ali psihiatrični ambulantni v mreži javne zdravstvene službe.

Pomoč lahko nudijo:

- centri za duševno zdravje odraslih;
- ponudniki v javni mreži zdravstvenega varstva;
- centri za socialno delo (po Zakonu o socialnem varstvu);
- nevladne organizacije.

PREKRŠKI PO ZZPri

Sistemiški prekrški (v pristojnosti Komisije za preprečevanje korupcije):

- zavezanec ni vzpostavil notranje poti za prijavo;
- zavezanec v notranjem aktu ni opisal poti prijave;
- v zakonskem roku (1. marec) zavezanec ni poročal podatkov Komisiji za preprečevanje korupcije.

Globe:

- srednje in velike gospodarske družbe – od 3.000 do 6.000 EUR;
- ostale pravne osebe – od 2.000 do 4.000 EUR;
- samostojni podjetnik – od 1.000 do 2.000 EUR;
- odgovorna oseba – 300 – 2.000 EUR.

PREKRŠKI PO ZZPri

Organ za zunanjo prijavo je pristojen za vodenje in odločanje v postopku o prekršku, če je obravnaval zunanjo prijavo.

Prekršek prijavitelja, ki je naklepno prijavil ali javno razkril neresnične informacije.

- obravnava organ za zunanjo prijavo;
- globa 400 do 1.200 EUR.

PREKRŠKI PO ZZPri

Lažji prekrški:

- ugotavljanje identitete prijavitelja, posrednika ali povezane osebe;
- grožnja ali poskus izvedbe povračilnega ukrepa.

Globe:

- srednje in velike gospodarske družbe – od 3.000 do 6.000 EUR;
- ostale pravne osebe – od 2.000 do 4.000 EUR;
- samostojni podjetnik – od 1.000 do 2.000 EUR;
- odgovorna oseba – 300 – 2.000 EUR.

PREKRŠKI PO ZZPri

Težji prekrški:

- izvedba povračilnega ukrepa;
- razkritje identitete prijavitelja, posrednika ali povezane osebe.

Globe v primeru povračilnega ukrepa:

- srednje in velike gospodarske družbe – od 10.000 do 60.000 EUR;
- ostale pravne osebe – od 5.000 do 20.000 EUR;
- samostojni podjetnik – od 3.000 do 15.000 EUR;
- odgovorna oseba – 500 – 2.500 EUR.

Globa v primeru razkritja identitete:

- 300 do 2.500 EUR.

LETNO POROČANJE PODATKOV

Zavezanec **do 1. marca** tekočega leta za prejšnje leto Komisiji za preprečevanje korupcije poroča o številu prejetih, anonimnih in utemeljenih prijav ter o številu obravnavanih povračilnih ukrepov, v poročilu pa navede tudi podatek o zaupniku.

Poroča se preko **elektronskega obrazca**, ki je dostopen na spletni strani Komisije za preprečevanje korupcije.

Hvala za pozornost

anti.korupcija@kpk-rs.si
zzpri@kpk-rs.si

www.kpk-rs.si